

Warszawa, 02/01/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-575923-X/07/MJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Ewa KOPACZ

Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15
00-952 WARSZAWA

Wielce Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję Panią Minister, że zwracają się do mnie osoby, które nabyły prawo do renty albo emerytury i jednocześnie prowadzą działalność zarobkową, skarżąc się na obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia takiej działalności, niezależnie od składek odprowadzanych w związku z otrzymywaniem świadczenia emerytalnego lub rentowego.

W świetle ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r., nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają m.in. osoby prowadzące działalność pozarolniczą lub osoby z nimi współpracujące oraz osoby pobierające emeryturę lub rentę, a także osoby w stanie spoczynku pobierające uposażenie lub uposażenie rodzinne, oraz osoby pobierające uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze (art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz pkt 16 Ustawy). Z kolei art. 82 ust. 1 Ustawy stanowi, że w przypadku, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia, składka opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Ustawa zwalnia emerytów i rencistów z opłacania składki zdrowotnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (lub współpracy z osobą prowadzącą taką działalność) jedynie wtedy, gdy świadczenie emerytalne lub rentowe nie przekracza miesięcznie kwoty minimalnego wynagrodzenia i jednocześnie gdy dodatkowe przychody

z działalności gospodarczej uzyskiwane przez emeryta (rencistę) nie przekraczają miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub opłaca on podatek dochodowy w formie karty podatkowej (art. 82 ust. 8 Ustawy).

Moje zaniepokojenie budzi sytuacja emerytów i rencistów, których przychody z działalności gospodarczej lub otrzymywane świadczenie są nieco wyższe niż uprawniające do zwolnienia z obowiązku opłacania składki, lecz w dalszym ciągu są to przychody niewielkie. Z pism wnioskodawców wynika, że podjęli oni drobne przedsięwzięcia, które stają się nieopłacalne wobec konieczności zapłacenia dodatkowej składki zdrowotnej. Należy podkreślić, że składka, wynosząca w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą 9% zadeklarowanej kwoty, nie jest wprost proporcjonalna do otrzymywanych przychodów, gdyż ustawodawca określił jej minimum, opierając je na przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw. Obecnie podstawą minimalnej składki jest 2 109, 46 zł, sama zaś składka wynosi 189,85 zł. Tymczasem pracujący emeryci i renciści uzyskują często znacznie niższe przychody, w związku z czym zasadny wydaje się argument, że konieczność opłacania składki w obecnej wysokości powoduje nieopłacalność prowadzonej przez nich działalności.

Należy ponadto zauważyć, że są to często osoby w zaawansowanym wieku, których stan zdrowia wymaga kosztownego leczenia, które nie zawsze jest całkowicie finansowane ze środków publicznych.

Pragnę także podkreślić, że wykonywanie przez emerytów i rencistów zajęcia zarobkowego poza podwyższaniem standardu życiowego umożliwia tym osobom dłuższe zachowanie aktywności i pomaga na dłuższe zachowanie sprawności umysłowej.

W związku z powyższym, na podstawie 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister o zajęcie stanowiska w sprawie możliwości zmiany przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych korzystnej dla wspomnianej grupy emerytów i rencistów, podejmujących dodatkową działalność gospodarczą.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski